

Valsts pētījumu programmas SUSTINNO 2014-2017 (LU SZF) un
Labklājības ministrijas

Seminārs
Sociālās politikas plānošanas procesa pilnveide

darba kārtība

Labklājības ministrija, Skolas 28, Rīgā
2016.gada 28.janvārī

10:30 – 10:40	Semināra atklāšana
10:40 – 11:10	Sociālās politikas attīstība Eiropas Savienības kontekstā <i>Līga Rasnača, LU SZF Sociālo un politisko pētījumu institūta vadošā pētniece, Docente, Dr. sc.soc.</i>
11:10 – 11:20	Diskusijas
11:20 - 11:50	Vienotas sociālās politikas attīstība Latvijā <i>Baiba Bela, LU SZF Sociālo un politisko pētījumu institūta vadošā pētniece, Asoc. Prof., Dr. sc.soc.</i>
11:50 – 12:00	Diskusijas
12:00 – 12:30	Sociālās politikas pārvaldības praktiskās īstenošanas iespējas <i>Iveta Reinholde, LU SZF Sociālo un politisko pētījumu institūta vadošā pētniece, Asoc. prof., Dr. sc.pol.</i>
12:30 – 12:40	Diskusijas
12:40 – 12:50	Semināra noslēgums

Līga Rasnača. Sociālās politikas attīstība Eiropas Savienības kontekstā
Tiks raksturotas jaunākās tendences diskusijās par sociālās politikas jautājumiem Eiropas Savienībā - vienotiem sociālās politikas principiem ES dalībvalstīs, virzību uz “grīdas līmeņa” noteikšanu pabalstiem, par virzību uz līdzīgu minimālo algu ES dalībvalstīs. Šie jautājumi ir ļoti svarīgi, ja mēs runājam par brīvu kustību un atvērtu darba tirgu, lai neveicinātu tā saucamo "pabalstu migrāciju". Tiks skatīta arī tendence jautājumus risināt ne tikai valstiski un institucionāli, bet arvien vairāk iesaistīt nevalstiskos partnerus, kā arī stiprināt darba ņēmēju drošību dažādiem paņēmieniem (jo sociālā drošība sākas ar drošību darba tirgū, tādēļ arī drošībai darba tirgū, sevišķi globālo izaicinājumu kontekstā, tiek pievērsta arvien lielāka nozīme, arī runājot par sociālo politiku un sociālo drošību).

Baiba Bela. Vienotas sociālās politikas attīstība Latvijā

- Sociālās drošības loma ilgtspējīgā attīstībā un sociālā politika kā instruments sociālās drošības sasniegšanai.

Sociālā drošība ir cilvēka pamattiesību jautājums. ES kontekstā augstie nabadzības un ienākumu nevienlīdzības rādītāji Latvijā (rezultāts - Latvijas iedzīvotāju augstā subjektīvā nedrošība par nākotni, augsta emigrācija un zemā dzimstība) ir ļoti nopietni indikatori, kādēļ sociālajai drošībai un sociālajai politikai kā instrumentam sociālās drošības jautājumu

risināšanā ir jāpievērš plašāka valsts pārvaldības un sabiedrības uzmanība (tas nekādā ziņā nav tikai Labklājības Ministrijas jautājums vai risināms formāli ar pāris tēzēm valsts augstākajos attīstības plānošanas dokumentos)

- Izpratne par labklājības valsti un sociālo drošību Latvijā - problēmas un risinājumi
Latvijā sociāli atbildīgas valsts virsprincips ir iestrādāts Satversmē un nostiprināts tiesību normās. Tomēr iztrūkst vienota izpratne, ko tas nozīmē praktiskā izpildījumā. Mēs sastopamies ar daudz komplicētāku situāciju, nekā sociālās politikas plānošanas pilnveide. Vispirms visām iesaistītajām pusēm ir jāpilnveido izpratne par modernas labklājības valsts principiem, jāvienojas par stratēģisko attīstības redzējumu un tikai tad varēs cerēt uz sekmīgu tālāko sociālās politikas plānošanas pilnveidi.
- Problēmas, kas izriet no sociālās politikas sadrumstalotības
Labklājības Ministrija lieliski apzinās šīs problēmas. Piemēram - divi cilvēki ar identiskām vajadzībām saņem dažādus pakalpojumus atkarībā no dzīvesvietas. Cits piemērs būtu ar veselības aprūpi un izglītību saistītu jautājumu risināšana - no plašā skatījuma uz sociālo drošību un labklājības valsts kontekstā šie ir vienoti risināmi jautājumi, kas principiāli attiecas uz labklājības sfēru.
- Risinājumi sociālās politikas plānošanas procesa pilnveidei.
Vienotas sociālās politikas plānošanas dokuments ir tikai viens no formāliem risinājumiem. Reāls dialogs starp iesaistītajām pusēm, sadarbība un izpratnes maiņa valstiskā līmenī par sociālajiem jautājumiem un valsts atbildīgumu šajos jautājumos ir daudz svarīgāks un grūtāk sasniedzams mērķis.

Iveta Reinholde. Sociālās politikas pārvaldības praktiskās īstenošanas iespējas

Labklājības jomā ir tā pati problēma, kad citos sektoros, ka pastāv vairāki rīcībpolitikas plānošanas dokumenti, kur katrs koncentrējās uz noteiktu un specifisku problēmu risināšanu. Vienlaikus, ir manāmas grūtības šo dokumentus harmoniski ieviest, un beigās ir pat jākonstatē, ka plānotie rezultāti nav sasniedzami.

Viens no pārvaldības sistēmas galvenajiem elementiem ir normatīvais rāmis, kurā organizācijas un indivīdi strādā. Kopumā, Latvijas sociālās jomas darbinieki respektē valstī iedibināto normatīvo kārtību un izprot to, ka viņu darbošanās notiek likumos noteiktajos ietvaros. Vienlaikus, Latvijas sociālās jomas darbinieki daudz vairāk raizējās par to, ka nepareiza lēmuma gadījumā viņi tiks sodīti. Un Latvijas sociālās jomas darbiniekiem ir bieži vien mazāk laika, ko veltīt darbu plānošanai un ieviešanai.